

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Кзз 358/2016
07.04.2016. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Јанка Лазаревића, председника већа, Бате Цветковића, Горана Чавлине, Драгана Аћимовића и Радослава Петровића, чланова већа, са саветником Иваном Тркуљом Веселиновић, као записничарем, у кривичном предмету окривљене М.Ј.Б. и др, због кривичног дела помоћ учиниоцу после извршеног кривичног дела из члана 333. став 2. у вези става 1. Кривичног законика и др, одлучујући о захтевима за заштиту законитости бранилаца окривљених М.Ј.Б. и З.Ј.1, адвоката Д.Б. и З.Ј.2, поднетим против правноснажне пресуде Апелационог суда у Београду Кж1 318/15 од 10.12.2015. године, у седници већа одржаној 07.04.2016. године, једногласно је донео:

ПРЕСУДУ

ОДБИЈАЈУ СЕ као неосновани захтеви за заштиту законитости бранилаца окривљених М.Ј.Б. и З.Ј.1, адвоката Д.Б. и З.Ј.2, поднети против правноснажне пресуде Апелационог суда у Београду Кж1 318/15 од 10.12.2015. године у односу на повреде закона из чл. 438. став 1. тач.1) и 7) ЗКП, као и **захтев браниоца окривљеног З.Ј.1** у односу на повреду закона из члана 438. став 1. тачка 10) ЗКП, док се захтеви за заштиту законитости бранилаца окривљених у преосталим деловима **ОДБАЦУЈУ** као недозвољени.

Образложење

Пресудом Вишег суда у Смедереву К 126/14 од 30.03.2015. године, окривљена М.Ј.Б. је оглашена кривом да је извршила кривично дело кршење закона од стране судије, јавног тужиоца или његовог заменика из члана 360. КЗ, за које јој је изречена условна осуда тако што јој је утврђена казна затвора у трајању од шест месеци и истовремено одређено да се иста неће извршити ако окривљена за време од једне године не учини ново кривично дело, с тим што у случају опозива условне осуде у утврђену казну затвора има се урачунати време проведено у притвору од 14.07.2006. године до 28.09.2006. године. Окривљени З.Ј.1 је оглашен кривим да је извршио кривично дело злоупотреба службеног положаја у покушају из члана 359. став 1. у вези члана 30. КЗ, за које му је изречена условна осуда тако што му је утврђена казна затвора у трајању од шест месеци и истовремено одређено да се иста неће извршити ако окривљени за време од једне године не учини ново кривично дело, с тим што у случају опозива условне осуде у утврђену казну затвора се има урачунати време проведено у притвору од 14.07.2006. године до 28.09.2006. године. Окривљени Н.Ш. је

оглашен кривим да је извршио кривично дело тешка телесна повреда из члана 121. став 2. КЗ, за које је осуђен на казну затвора у трајању од шест месеци у коју му се има урачунати време проведено у притвору од 14.07.2006. године до 28.09.2006. године, а која казна затвора се има извршити на тај начин што окривљени не сме напуштати просторије у којима станује осим у случају прописаном законом који уређује извршење кривичних санкција. Окривљени Д.М. је оглашен кривим да је извршио кривично дело злоупотреба службеног положаја у покушају из члана 359. став 1. у вези члана 30. КЗ за које му је изречена условна осуда тако што му је утврђена казна затвора у трајању од шест месеци и истовремено одређено да се иста неће извршити уколико окривљени у року од једне године не учини ново кривично дело, с тим што у случају опозива условне осуде у утврђену казну затвора се има урачунати време проведено у притвору од 14.07.2006. године до 10.08.2006. године. Оштећени М.М. је ради остваривања имовинскоправног захтева упућен на парницу. Окривљена М.Ј.Б. је обавезана да на име паушала суду исплати износ од 15.000,00 динара, а окривљени З.Ј.1 је обавезан да на име паушала суду исплати износ од 10.000,00 динара, док су окривљени Н.Ш. и Д.М. обавезани да суду на име паушала исплате износе од по 5.000,00 динара, све у року од 15 дана од правноснажности пресуде, под претњом принудног извршења. Истом пресудом окривљени Н.Ш. је обавезан да на име трошкова кривичног поступка суду исплати износ од 59.000,00 динара у року од 15 дана од правноснажности пресуде под претњом извршења.

Пресудом Апелационог суда у Београду Кж1 318/15 од 10.12.2015. године, усвајањем жалби окривљене М.Ј.Б. и њеног браниоца, окривљеног З.Ј.1 и његовог браниоца и браниоца окривљеног Д.М., као и по службеној дужности у смислу члана 454. ЗКП у односу на окривљеног Н.Ш. у погледу урачунавања притвора, преиначена је пресуда Вишег суда у Смедереву К 126/14 од 30.03.2015. године, тако што је Апелациони суд у Београду окривљене М.Ј.Б., З.Ј.1 и Д.М. огласио кривим да су извршили по једно кривично дело помоћ учиниоцу после извршеног кривичног дела из члана 333. став 2. у вези става 1. КЗ, за која су им изречене условне осуде тако што су им утврђене казне затвора у трајању од четири месеца и истовремено одређено да се утврђене казне неће извршити уколико ови окривљени у року од једне године од правноснажности пресуде не изврше ново кривично дело. Одређено је да у случају опозива условних осуда окривљенима ће се на основу члана 63. КЗ у утврђене казне урачунати време које су провели у притвору и то: окривљенима М.Ј.Б. и З.Ј.1 од 13.07.2006. године до 28.09.2006. године, окривљеном Д.М. од 13.07.2006. године до 10.08.2006. године, а окривљеном Н.Ш. ће се у изречену казну затвора од шест месеци урачунати време проведено у притвору од 12.07.2006. године до 28.09.2006. године. У преосталом делу жалбе окривљене М.Ј.Б. и њеног браниоца, окривљеног З.Ј.1 и његовог браниоца и браниоца окривљеног Д.М., као и у целости жалба браниоца окривљеног Н.Ш., су одбијене као неосноване, а првостепена пресуда у непреиначеном делу је потврђена.

Против наведене правноснажне пресуде Апелационог суда у Београду захтеве за заштиту законитости су благовремено поднели браниоци окривљених М.Ј.Б. и З.Ј.1, адвокати Д.Б. и З.Ј.2 у смислу члана 485. став 1. тачка 1) ЗКП, са предлогом да Врховни касациони суд преиначи побијану другостепену пресуду и окривљене М.Ј.Б. и З.Ј.1 ослободи од оптужбе или према њима одбије оптужбу јер

се гођење не може предузети због застарелости, или да укине побијану другостепену пресуду и предмет врати истом суду на поновно одлучивање.

Врховни касациони суд је на основу члана 488. став 1. ЗКП, доставио примерке захтева за заштиту законитости Републичком јавном тужиоцу, па је у седници већа, коју је одржао без обавештавања Републичког јавног тужиоца и бранилаца окривљених сматрајући да њихово присуство у смислу члана 488. став 2. ЗКП није од значаја за доношење одлуке, размотрио списе предмета са правноснажним пресудама против којих су поднети захтеви за заштиту законитости, те је након оцене навода у захтевима, нашао:

Бранилац окривљеног З.Ј.1 у захтеву истиче да је побијана пресуда донета уз битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 10) ЗКП, с обзиром на то да је другостепени суд преиначио првостепену пресуду на штету окривљеног. Наиме, бранилац сматра да покушај кривичног дела из члана 359. став 1. КЗ, за које је овај окривљени првостепеном пресудом био оглашен кривим, није кажњив јер је за то дело запређена казна затвора до пет година. У том смислу, по оцени браниоца, како је окривљени З.Ј.1 првостепеном пресудом оглашен кривим за дело које није кривично дело, то је другостепени суд требало окривљеног да ослободи од оптужбе, а не да га огласи кривим за извршење кривичног дела из члана 333. став 2. у вези става 1. КЗ, јер је то у конкретном случају неповољније за окривљеног.

Одредбом члана 333. став 2. Кривичног законика, који је важио у време извршења предметног кривичног дела, је прописано да ко пружи помоћ учиниоцу кривичног дела за које је прописана казна затвора преко пет година, казниће се затвором од три месеца до пет година.

Одредбом члана 359. став 1. КЗ је прописано да службено лице које искоришћавањем свог службеног положаја или овлашћења прекорачењем граница свог службеног овлашћења или невршењем своје службене дужности прибави себи или другом физичком или правном лицу какву корист, другоме нанесе какву штету или теже повреди права другог казниће се затвором од шест месеци до пет година.

Одредбом члана 30. став 1. КЗ је прописано да ко са умишљајем започне извршење кривичног дела, али га не доврши, казниће се за покушај кривичног дела за које се по закону може изрећи казна затвора од пет година или тежа казна, а за покушај другог кривичног дела само када закон изричито прописује кажњавање и за покушај.

Полазећи од наведеног, те имајући у виду да је побијаном другостепеном пресудом окривљени З.Ј.1 оглашен кривим због извршења кривичног дела из члана 333. став 2. у вези става 1. КЗ, за које дело је у време извршења предметног дела била прописана блажа казна (с обзиром на границу прописаног минимума) у односу на кривично дело из члана 359. став 1. КЗ за које је првостепеном пресудом оглашен кривим, то су неосновани наводи браниоца окривљеног З.Ј.1 да је у конкретном случају првостепена пресуда измењена на штету окривљеног. При чему не стоје наводи браниоца окривљеног да за кривично дело за које је

прописана казна затвора до пет година покушај није кажњив, будући да је законом прописано да ће се казнити за покушај кривичног дела за које се по закону може изрећи „казна затвора од пет година или тежа казна“, што подразумева сва кривична дела код којих се може изрећи казна затвора од пет година, дакле и кривично дело из члана 359. став 1. КЗ.

Из изнетих разлога, неосновано бранилац окривљеног З.Ј.1 у захтеву за заштиту законитости указује на то да је побијана другостепена пресуда донета уз битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 10) ЗКП.

Браниоци окривљених у захтевима за заштиту законитости истичу битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 1) ЗКП и у вези са тим наводе да је у конкретном случају дошло до апсолутне застарелости кривичног гоњења, с обзиром на то да, по оцени браниоца, у тренутку када су окривљени помагали учиниоцу кривичног дела нису знали и није се знало да се ради о тешкој телесној повреди опасној по живот, већ само о обичној тешкој телесној повреди из члана 121. став 1. КЗ, те је у том смислу у односу на ове окривљене требало применити члан 333. став 1. КЗ.

Међутим, по оцени овог суда, а како су окривљени побијаном другостепеном пресудом оглашени кривим да су извршили кривично дело помоћ учиниоцу после извршеног кривичног дела из члана 333. став 2. у вези става 1. КЗ, јер су у току ноћи 11/12.07.2006. године у стању урачуњљивости помогли окривљеном Н.Ш. учиниоцу кривичног дела тешка телесна повреда из члана 121. став 2. КЗ да не буде откривен, а за које кривично дело из члана 333. став 2. у вези става 1. КЗ је у време извршења кривичног дела била прописана казна затвора од три месеца до пет година, те имајући у виду да је и оптужним актом овим окривљенима стављено на терет кривично дело за које је прописана казна затвора до пет година, то произилази да у конкретном случају, а у смислу члана 103. тачка 5) у вези члана 104. став 6. КЗ, апсолутна застарелост кривичног гоњења наступа 12.07.2016. године.

Из изнетих разлога, неосновано браниоци окривљених М.Ј.Б. и З.Ј.1 у захтеву истичу да је побијана другостепена пресуда донета уз битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 1) ЗКП.

Браниоци окривљених М.Ј.Б. и З.Ј.1 у захтеву истичу и да је побијана другостепена пресуда донета уз битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 7) ЗКП, јер је другостепени суд повредио одредбе кривичног поступка о постојању оптужбе овлашћеног тужиоца, а будући да је суд сам на себе узео улогу тужиоца и суда истовремено.

По налажењу овог суда, а како је предметни кривични поступак покренут од стране Окружног јавног тужиоца у Смедереву оптужницом Кт 59/06 од 19.10.2006. године која је прецизирана 16.09.2013. године, те како током трајања овог поступка тужилац није одустао од оптужбе и кривичног гоњења, то је у конкретном случају без обзира што је суд извршио преквалификацију дела које се такође гони по службеној дужности постојала оптужба овлашћеног тужиоца, због чега су наводи бранилаца окривљених да је побијана другостепена пресуда донета

уз битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 1. тачка 7) ЗКП, од стране овог суда оцењени као неосновани.

Надаље, браниоци окривљених у захтевима истичу и битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 2) ЗКП, указујући у захтевима у чему се огледа противречност између изреке побијане другостепене пресуде и разлога датих у образложењу исте, те противречност између утврђеног чињеничног стања у побијаној пресуди и садржини записника о исказима датим у поступку.

Браниоци у захтевима за заштиту законитости истичу и битну повреду одредаба кривичног поступка из члана 438. став 2. тачка 3) ЗКП, те у том смислу у захтевима указују на бројне одредбе Законика о кривичном поступку које суд у току поступка није применио или је неправилно применио, а што је било од утицаја на доношење законите и правилне одлуке.

Браниоци окривљених у захтевима истичу и повреду закона из члана 439. тачка 2) ЗКП и у вези са тим наводе да с обзиром на утврђено чињенично стање, да је окривљена М.Ј.Б. обавестила заменика Општинског јавног тужиоца и остале чланове увиђајне екипе да је окривљени Н.Ш. извршилац кривичног дела, те да је окривљени З.Ј.1 обавестио дежурног службеника полиције на пословима и задацима шефа смене дежурне службе у Полицијском одељењу у Селевцу и свог непосредно надређеног, да је Н.Ш. извршилац кривичног дела, то, по оцени браниоца, не може се радити о кривичном делу помоћ учиниоцу после извршеног кривичног дела.

Изнетим наводима, по оцени овог суда, браниоци окривљених иако формално истичу повреду закона из члана 439. тачка 2) ЗКП, у суштини оспоравају утврђено чињенично стање у побијаној другостепеној пресуди, односно указују на повреду закона из члана 440. ЗКП.

Како чланом 485. став 4. ЗКП, који прописује разлоге због којих окривљени, односно његов бранилац сходно правима која у поступку има у смислу члана 71. тачка 5) ЗКП, могу поднети захтев за заштиту законитости против правноснажне одлуке и поступка који је претходио њеном доношењу, није предвиђена могућност подношења овог ванредног правног лека због повреда закона из чл. 438. став 2. тач.2) и 3) као и због порешног и непотпуно утврђеног чињеничног стања - 440. ЗКП, то је Врховни касациони суд захтеве бранилаца окривљених у овим деловима оценио као недозвољене.

Браниоци окривљених у захтевима за заштиту законитости истичу и повреду закона из члана 439. тачка 1) ЗКП, али како у образложењима захтева не наводе ниједан разлог због којег сматрају да је побијаним пресудама учињена наведена повреда закона, то је Врховни касациони суд нашао да захтеви бранилаца окривљених у овом делу немају законом прописан садржај у смислу члана 484. ЗКП.

Из наведених разлога, Врховни касациони суд је одлучио као у изреци ове пресуде, у односу на одбијајући део на основу члана 491. став 1. ЗКП, на основу

члана 487. став 1. тачка 2) у вези члана 485. став 4. ЗКП у делу у којем је захтеве бранилаца окривљених одбацио као недозвољене, а на основу члана 487. став 1. тачка 3) у вези члана 484. ЗКП, у делу у којем је захтеве бранилаца окривљених одбацио јер немају законом прописан садржај.

Записничар - саветник
Ивана Тркуља Веселиновић,с.р.

Председник већа - судија
Јанко Лазаревић,с.р.